

OCENA PRZYŻYCIOWA LOSZEK I KNURÓW HODOWLANYCH

Ocena przyżyciowa prowadzona jest dla loszek oraz młodych knurów hodowlanych wszystkich ras czystych i linii 990 hodowanych w kraju, a także mieszańce tych ras. Ocena objęta są zwierzęta: w wieku 150–210 dni, masa ciała zwierząt w dniu oceny wynosi minimum 70 kg, a przyrosty dzienne nie mogą być mniejsze niż 400 g.

Podstawowymi parametrami oceny przyżyciowej są dwie cechy:

- standaryzowany przyrost dzienny,
- standaryzowana procentowa zawartość mięsa w tuszy.

Przyrost dzienny standaryzowany na 180. dzień życia

wyliczany jest aparatem Piglog 105 automatycznie po wprowadzeniu masy ciała i wieku zwierzęcia według nowego wzoru:

$$X_1 = \frac{616974 \frac{Z}{W}}{-0,0127W^2 + 6,2843W - 10272}$$

gdzie:

- X_1 – przyrost dzienny standaryzowany na 180. dzień życia,
- Z – masa ciała zwierzęcia w dniu oceny,
- W – wiek w dniu oceny.

Procentową zawartość mięsa w tuszy

knurów określa się po zmierzeniu grubości słoniny i wysokości mięśnia pośladwicy po prawej stronie ciała, w punktach:

- P_2 – grubość słoniny za ostatnim żebrem, 3 cm od linii środkowej grzbietu,
- P_4 – grubość słoniny za ostatnim żebrem, 8 cm od linii środkowej grzbietu,
- P_4M – wysokość „oka” pośladwicy w punkcie P_4 .

Celem zwiększenia dokładności oceny i wyeliminowania różnic wynikających z przeprowadzania pomiarów na zwierzętach przy różnej ich masie ciała, dokonuje się standaryzacji grubości słoniny oraz „oka” pośladwicy na masę ciała 110 kg.

Wzory na standaryzację poszczególnych pomiarów:

$$P_{2st} = \frac{15,15084P_2}{0,112345Z + 2,79289}$$

$$P_{4st} = \frac{14,32432 P_4}{0,100311 Z + 3,29011}$$

$$P_4M_{st} = \frac{47,556226 P_4M}{0,1392866 Z + 32,2347}$$

gdzie:

- P_{2st} – standaryzowana na 110 kg masy ciała grubość słoniny mierzona w punkcie P_2 ,
- P_{4st} – standaryzowana na 110 kg masy ciała grubość słoniny mierzona w punkcie P_4 ,
- P_4M_{st} – standaryzowana na 110 kg masy ciała grubość „oka” pośladwicy,
- Z – masa ciała w dniu oceny.

Na podstawie standaryzowanych pomiarów grubości słoniny i mięśnia pośladwicy oblicza się **procentową zawartość mięsa w tuszy**.

Dla ras wbp, pbz, puławskiej, Hampshire, Duroc, linii 990 oraz dla knurów mieszańców procent mięsa obliczany jest według wzoru:

$$M_B(\%) = -0,4776P_{2st} - 0,4593P_{4st} + 0,3486P_4M_{st} + 48,9829$$

Procent mięsa dla rasy Pietrain obliczany jest według wzoru:

$$M_P(\%) = -0,2676P_{2st} - 0,2185P_{4st} + 0,0209P_4M_{st} + 65,3848$$

W celu zniwelowania różnic spowodowanych oceną zwierząt w różnym wieku standaryzuje się procentową zawartość mięsa w tuszy na wiek 180 dni. **Wzór na standaryzację procentowej zawartości mięsa w tuszy** ocenianych zwierząt:

$$X_2 = \frac{53,564M}{-0,0004W^2 + 0,0621W + 55,346}$$

gdzie:

- X_2 – procentowa zawartość mięsa w tuszy ocenionych zwierząt standaryzowana na 180 dni życia,
- M – procentowa zawartość mięsa oszacowana w dniu oceny na podstawie pomiarów grubości słoniny i mięśnia pośladwicy standaryzowanych na 110 kg masy ciała (M_B lub M_P),
- W – wiek zwierzęcia w dniu oceny.

Na podstawie pomiarów przyżyciowych szacowana jest wartość genetyczna świń metodą BLUP-model zwierzęcia, wchodząca w skład zbiorczej wartości hodowlanej.